

DOSSIER BOLETS I BOLETAIRES

Cistells cap a Barcelona

ENTRE 1963 I 1975, LA FAMÍLIA BURJATS-MASLLORENS DE CALDES DE MALAVELLA VA FER DE LA COMPRAVENDA DE BOLETS UN PRÒSPER NEGOCI FAMILIAR

Elisabet Serra > TEXT I FOTOGRAFIA

La Mercè Burjats Cateura (Caldes de Malavella, 1908) ha estat, mentre la salut li ho ha permès, una dona amb empenya, una emprenedora. «Era la negociant de la família. Quan veia una possibilitat de negoci, s'hi posava de cap. Era la matriarca de la família Masllorens-Burjats». Amb aquestes paraules la defineixen la seva filla Maria Àngels i la seva jove Pilar Vilà Boadella. Elles dues m'expliquen com aquesta dona menuda, que ens acompanya en silenci des d'una cadira de rodes, va engrescar tota la família en el negoci dels bolets.

A Caldes, als anys seixanta, hi havia algunes famílies que es dedicaven a comprar i vendre bolets. Els compraven als pagesos dels pobles de la rodalia i els venien a Barcelona. Els primers van ser en Joan Solés, en Joan Surroca, la Maria Burjats i en Francisco Sureda, germana i cunyat de la Mercè. «De petits, a casa anàvem a caçar bolets al pi Gros d'en Xiberta, a cal Rebaixí... i els veníem a les parades que s'instal·laven a la carretera, a prop de can Marquès, al trencant de Sant Andreu o als Tapiots.

Amb aquests diners, la mare ens comprava la roba d'hivern i pagava el col·legi durant un temps. Més endavant també ajudàvem els oncles Xicu i Maria a netejar i preparar els bolets. La mare va veure que ho podíem fer sols i a partir del 1963 ens hi vam dedicar tots de ple». La feina no espantava la Mercè i la seva família.

La fonda de can Floris. L'any 55, ella i el seu marit, en Florencio Masllorens, havien obert can Floris, un bar de menjars al carrer Major de Caldes, que més endavant es traslladaria a la plaça dels Polls. «Era un negoci familiar. Entre tots ho feiem tot. Servíem àpats a treballadors de la construcció que havien emigrat a Catalunya. N'hi havia 25 o 30 de fixos que sempre tenien la mateixa taula. També hi venien camioners que carregaven aigua a les plantes embotelladores. N'hi havia tants que els donaven número i havien de fer nit a Caldes. Havíem arribat a servir fins a 70 menjars», recorda la Maria Àngels.

Quan era temporada de bolets, la feina no s'acabava mai. «Des-

prés de servir els dinars, anàvem a comprar els bolets a Llagostera, Penedes, Santa Coloma de Farners i també a Caldes. Els escampàvem sobre taules al magatzem del bar, els triàvem i els encistellàvem. Els més macos anaven a sobre. Els compradors de Barcelona sabien que a cada cistell hi havia un parell de quilos que podien vendre més cars. Nosaltres els pagàvem tots al mateix preu, però ells feien tries». A més de la qualitat dels bolets, també cuidaven la presentació dels cistells: «Els embolicàvem amb paper de cel·lofana i els etiquetàvem amb el pes. Els nostres portaven gravada una M amb lacre vermell. Feien molt de goig». Bolets i cistells ja estaven preparats per ser enviats a Barcelona. Llàstima que no hi hagi cap fotografia com a testimoni gràfic de tot aquell embalum de cistells i bolets.

Una tona diària cap a Barcelona.

En Sitjà, el *recader* de Caldes, feia un servei diari a Barcelona amb els bolets, que es venien al Born. «Al principi, entre tots els que ens hi dedicàvem feiem uns 60 cistells». El negoci dels bolets d'en Masllorens va prosperar ràpidament i en Sitjà ha-

Cistell de bolets.

FOTO: Josep M. Fusté.

via de fer un viatge només per a ells. En Lluís, el fill de la Mercè, també feia viatges a Barcelona per portar els cistells que no cabien al camió i aprofitava per portar els dels altres venedors. Aviat el camió d'en Sitjà va quedar petit per a tants cistells, i els bolets s'enviaven a Barcelona amb el tren de mercaderies. «L'any 67, en plena temporada boletaire, facturàvem una tona de bolets diària». Amb aquesta dada podem fer-nos una idea de l'embranchida que havia agafat el negoci dels bolets d'en Masllorens. «A les 7 de la tarda haví-

em de ser a l'estació per facturar els bolets; si no, no arribaven al Born a temps. A les 5 del matí, quan obria el mercat, els primers bolets que es venien eren els de Caldes. Els altres no es venien fins que els de Caldes s'acabaven. Els bolets més apreciats eren els pinetells i els rovellons. I també les barreges de rossinyols, mucoses i llenegues, que els restaurants demanaven per fer guisades». El preu dels bolets no era fix, depenia de l'oferta i la demanda del dia. «Quan el Born tancava, trucàvem per saber a quin preu s'havien

venut. Així sabíem a quant havíem de pagar-los aquell dia.»

Part de l'èxit del negoci l'atribueixen a la manera de ser de la Mercè i en Florencio. «Eren persones molt honrades. Si en un cistell hi havia 8 quilos, pagaven 8 quilos. Com que es pesava amb una romana, segons com l'agafaves, podia marcar mig quilo amunt o avall. Quan els pagesos ens venien els bolets ens preguntaven: 'Com és que aquí sempre n'hi ha més que quan els venem als altres, si el cistell és el mateix?' Els pagesos, no se'ls pot enganyar; són 60 vegades més espavilats que els de vila.»

La compravenda de bolets era un complement als ingressos del negoci familiar, però durant 10 anys, els Masllorens es van convertir en una sucursal del bolet a Caldes. «A casa, en canvi, no en menjàvem mai», recorda la Pilar. «Els teníem tan avorrits que no els netejàvem, de ràbia que ens feien». La Maria Àngels ho atribueix a l'esperit negociador de la Mercè: «i això que la mama sabia cuinar molt bé la vedella amb bolets, però crec que no en feia per guanyar més diners». Quan pregunto com i quan es va acabar un negoci tan pròsper, la Maria Àngels ho té clar: «Quan tothom va començar anar a bosc amb cotxes. Als que s'hi dedicaven ja no els sortia a compte, ho trobaven tot rebregat. Abans la gent anava de boleteria en boleteria. No s'anava a caçar bolets com ara, que trobes boletaires pertot arreu. Només que en trobin mig cistell cada un... tu saps els bolets que arriben a treure del bosc? Diuen que no hi ha bolets. El que hi ha és massa gent. Encara no comencen a sortir, que tothom corre a bosc» 🍄

La Mercè Burjats acompanyada per la seva filla, la Maria Àngels i la seva jove, la Pilar Vilà.